

Miljøhandlingsplan 2024-2025

Bærum kommunes kommunale barnehager

Berger, Dønski, Eikelia, Emma Hjorth, Gjettumkollen, Glitre, Gommerud, Grini, Grav, Gullhaug, Haslum, Helset, Hosle, Hundsend, Høvik, Jarenga, Jongskollen, Kolsås, Lillehagen, Lommedalen, Lønnås, Nadderudskogen, Nansenparken, Oksenøya, Plahtejordet, Skogveien, Sleiverud, Stabekk, Storøya, Ståvi, Toppenhaug, Østerås, Ås og Åsterud.

Periodens tema

Kjøkkenhage og dyrking

Beskrivelse/tidligere miljøprosjekter

Bærum skal være en klimaklok kommune. Innsatsen for et klimaklokt Bærum skal gjøre kommunen til et sted der det er lett å bo, arbeide og leve på en klima- og miljøvennlig måte. Alle deler av bærumssamfunnet – innbyggere, næringsliv, organisasjoner, folkevalgte og kommunens virksomhet – er viktige i arbeidet med klimaklok kommune.

Bærum kommune tar klimasatsingen på alvor og arbeider i mange ledd med å gjøre Bærum til en klimaklok kommune. De kommunale barnehagenes bidrag til dette innebærer blant annet å arbeide slik med miljøet at de er sertifisert med Grønt flagg.

Høsten 2017 var våre kommunale barnehager i gang med sitt miljøarbeid ved Grønt flagg. Som et resultat av dette ble samtlige kommunale barnehager sertifiserte juni 2018.

Vi har tidligere hatt fokus på følgende tema:

2017-2018: Avfall, kildesortering og gjenvinning

2018-2019 Avfall, kildesortering, gjenvinning, forbruk og avfall

2019/2020: Sunt og bærekraftig kosthold og fysisk aktivitet

2020/2021: Natur og biologisk mangfold

2021/2022: Natur og biologisk mangfold

2022/2023: Vannressurser

2022/2023: Vannressurser

Vi har en felles miljøplattform for våre barnehager. Dette innebærer at de kommunale barnehagene arbeider med de samme miljøtemaene og mot de samme målene. Vi har også valgt ut 5 grunnleggende «miljøkompetanser», målet er at barna i barnehagene skal ha automatisert disse handlingene før de begynner på skolen.

Vi ønsker at våre barnehagebarn skal ha følgende grunnleggende miljøkompetanser når de begynner på skolen:

- Vi passer på naturen rundt oss. Vi rydder både vårt eget rot og andres – som ikke hører hjemme i naturen
- Vi tar vare på dyr og planter
- Vi kildesorterer mat, plast, papir, glass og metall
- Vi skrur av vannkranen når vi ikke bruker vannet
- Vi er bevisste på riktig bruk av alle typer papir

Videre planer

Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Barnehagens styringsdokumenter er tydelige på at barnehagen skal arbeide miljørettet. I Rammeplan for barnehager (2017, s. 10) står det følgende: *«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det.»* Tema for barnehagene det kommende året blir *Kjøkkenhage og dyrking*.

Arbeidet med periodens tema Kjøkkenhage og dyrking

Kjøkkenhage og dyrking kan være et viktig bidrag for at barna skal se verdien av et bærekraftig samfunn. Dyrking i barnehagen er forankret i barnehagens rammeplan (2017, s. 50) som sier at «barnehagen skal bidra til at barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid». Gjennom kjøkkenhage og dyrking vil barna få erfaringer med økologisk matproduksjon. Det vil også være et godt utgangspunkt for samtaler og undring rundt for eksempel hvor maten kommer fra, og hva bærekraftig mat egentlig er.

Organisering av prosjektet

Det er etablert et kommunalt miljøråd som består av:

- Karin Lexell, styrer/tjenesteleder Gjettumkollen barnehage
- Toril Mørk, styrer/tjenesteleder Skogveien barnehage
- Monica Andersen, kommunalsjef barnehage

Lokale miljøråd i hver enkelt barnehage som består av:

- Styrer/tjenesteleder
- Representanter fra personalet
- Foresatte, representantene i Samarbeidsutvalget

Mål og delmål

Hovedmål

- Barna gjør erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen
- Barnehagen bidrar til at barna på sikt får en forståelse for at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Delmål:

- Barnehagen legger til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring
- Barna har gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- Barna får ta del av enkel matproduksjon fra såing, pleie og høsting
- Barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid

Samarbeidspartnere

Foreldrene er naturlige samarbeidspartnere for oss i dette arbeidet.

Aktivitetsplan – Bærum kommunale barnehager 2024/2025

Navn på barnehage:

I tillegg til aktivitetene under har samtlige barnehager mange turer i skogen året rundt, der gode erfaringer med natur friluftsliv er sentralt.

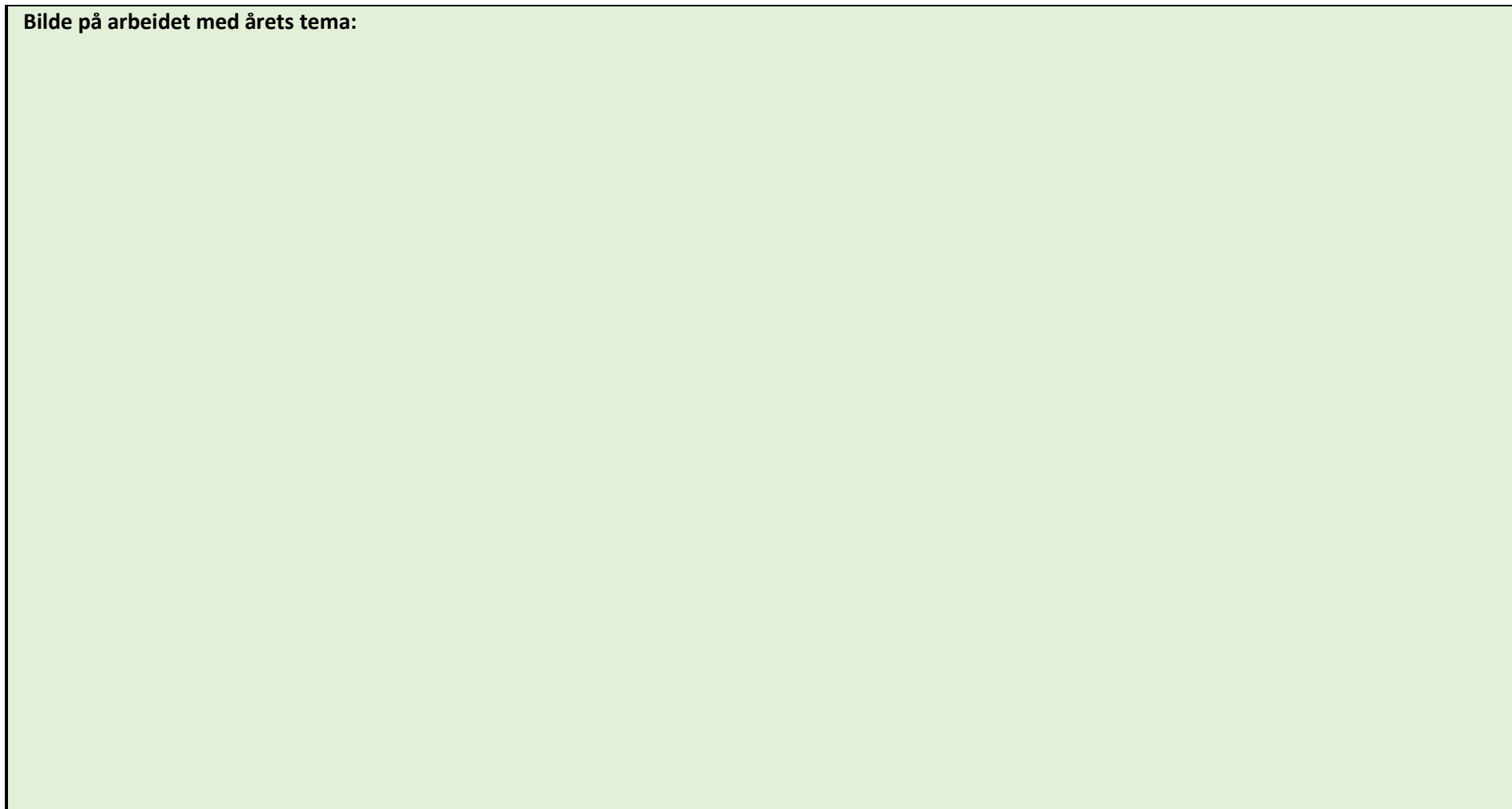
Aktivitet	Beskrivelse	Start	Ferdig	Deltakere	Ansvarlig	Evaluering av aktivitet:
1.	Utarbeide søknad om re-sertifisering Miljøhandlingsplan	15.05.2024	05.07.2024	Kommunalt miljøråd	Monica Andersen	
2.	Informasjon til ledere om årets tema og mål for dette Miljøhandlingsplanen sendes til samtlige tjenesteledere og avdelingsledere innen utgangen av uke 26. Årets tema er også sak på ledermøte i august.	19.06.2024	31.08.2024	Samtlige tjenesteledere og avdelingsledere	Monica Andersen	
3.	Opprette et lokalt miljøråd	01.08.2024	15.09.2024	Representanter fra barnehagene og foreldre	Styrer	Deltakere i lokalt miljøråd 2024/2025 SU og miljøgruppa ved 2 ansatte og avdelingsleder
4.	Miljøgjennomgang (liten): Kjøkkenhage og dyrking. Denne gjennomgangen danner blant annet utgangspunkt for barnehagens valg at aktiviteter.	01.08.2024	30.09.2024	Barn og ansatte	Lokalt miljøråd	Beskriv aktivitetene:

5.	Informasjon om Grønt Flagg og miljøhandlingsplan til barna/foresatte/ansatte Miljøarbeidet er beskrevet i årsplanen til den enkelte barnehage.	01.08.2024	15.09.2024	Samtlige barn/foresatte/ansatte	Styrer	
6.	Involvering av foreldre Europeisk mobilitetsuke (16-22 september) Refleksjon sammen med barnehagens samarbeidsutvalg: <i>Finnes det mulige tiltak som kan igangsettes for at flere barn i barnehagen har en «aktiv barnehagevei»?</i>	01.09.2024	31.12.2024	Barnehagens samarbeidsutvalg		Beskriv mulige tiltak:
7.	Aktiviteter knyttet til kjøkkenhage og dyrking Barnehagene velger selv aktiviteter som de ønsker å ha fokus på. Valg av aktiviteter beskrives i rapporten.	01.08.2024	01.06.2025	Samtlige barn	Lokalt miljøråd	Hvilke aktiviteter er gjennomført:
8.	Utarbeide nye miljøregler sammen med barna med utgangspunkt i årets tema <i>Kjøkkenhage og dyrking.</i>	01.09.2024	19.11.2024	Barn og ansatte	Styrer	Årets miljøregler:
9.	Vurdering av arbeidet med grønt flagg i den enkelte barnehage	01.12.2024	31.01.2024	Lokalt miljøråd	Styrer	Kort vurdering:
10.	Statusoppdatering arbeid med Grønt flagg TL/AL-møte	Januar 2025	Januar 2025	Samtlige tjenesteledere og avdelingsledere	Monica Andersen	Vurdering av tiltaket:

11.	Miljøgjennomgang (stor) Denne danner grunnlag for valg av neste års tema.	01.04.2025	30.04.2025	Barn og ansatte	Lokalt miljøråd	Beskriv kort mønster/funn:
12.	Feiring av miljøarbeidet (en fin måte å opprettholde interessen og spre positiv informasjon som viser at handling nytter)	01.05.2025	01.06.2025	Barn og ansatte	Lokalt miljøråd	Beskriv kort markeringen eller hva som er planlagt:
13.	Barnehagene sender inn følgende til kommunalt miljøråd: - I fylt Rapport/Miljøhandlingsplan med evaluering, miljøregler og bilde - Vårens miljøgjennomgang (danner utgangspunkt for neste års valg av tema).		15.05.2025	Lokalt miljøråd	Styrer	Hvilke dokumenter er sendt inn:
14.	Møte i kommunalt miljøråd Vurdere arbeidet og velge nytt tema.	Uke 21 2025	Uke 22 2025	Kommunalt miljøråd	Monica Andersen	
15.	Utarbeide søknad om sertifisering Vurdere videre miljøarbeid og eventuelt utarbeide en ny miljøhandlingsplan for 2025/2026	Uke 21 2025	Uke 27 2025	Kommunalt miljøråd	Monica Andersen	
Barnehagens miljøregler til tema Kjøkkenhage og dyrking:						

Kort om måloppnåelse til årets tema:

Bilde på arbeidet med årets tema:

Miljøgjennomgang høsten 2024: Kjøkkenhage og dyrking

Dyrker dere ulike frø i pottes, yoghurtbeger eller melkekartonger innendørs?	Ja 	Nei
Har dere kjøkkenhage i barnehagen?	Ja 	Nei
Hvis ja, hjelper barna med å så, vanne og høste?	Ja 	Nei
Er barna med og lager mat og spiser maten som dere selv har dyrket?	Ja 	Nei